

А. М. Авраменко

Північно-Кавказький український науково-дослідний інститут

ПІВНІЧНО-КАВКАЗЬКИЙ УКРАЇНСЬКИЙ НАУКОВО-ДОСЛІДНИЙ ІНСТИТУТ
Діяв 1931—32 у м. Краснодар (РФ) в умовах реалізації політики українізації
. До цього українознавчі дослідження на Кубані проводило Краснодарське відділення НДІ місцевої економіки і культури, що наприкінці 1920-х рр. відіграло значну роль у науковому обґрунтуванні початку суцільної українізації. Заснований до 1 червня, за іншими даними — у липні 1931. Головною причиною організації нового інституту названо інтелектуальну підтримку українізації. Йому передали колишню бібліотеку Товариства любителів вивчення Кубанської обл., що налічувала 8 тис. томів. У структурі інституту створено 4 сектори: економіки, історії та етнографії, літератури та мистецтва, культурно-мовного будівництва. План роботи передбачав: узагальнення досвіду колгоспного будівництва, комплексне дослідження історіографії історії Кубані, визначення меж поширення української мови у регіоні. Одним із завдань визначено підготовку підручників і різноманітних довідників для місцевих українських шкіл. Друк шкільної та іншої літератури українською мовою мало здійснювати спеціальне видавництво «Північний Кавказ» у м. Ростов-на-Дону. Інституту підпорядковувалися Краснодарський історичний музей, краєзнавчі музеї м. Темрюк і станиці Тамань, він діяв у постійному контакті з партійними органами. Серед авторів навчально-методичних посібників — активісти української секції окружного комітету ВКП(б), зокрема [М. Лола](#), який раніше був секретарем Слов'янського райкому. У 2-й половині грудня 1932 інститут ліквідовано у зв'язку зі скасуванням політики українізації, а його співробітники зазнали репресій.

Рекомендована література

1. Сергійчук В. І. «Українізація Росії»: Політичне ошуканство українців російською більшовицькою владою в 1923—1932 роках. К., 2000;
2. Чумаченко В. К. К истории Северо-Кавказского украинского научно-исследовательского института в Краснодаре // История

- регіонального наукового сообщества: проблеми изучения. Краснодар, 2007;
3. Васильев И. Ю. Украинское национальное движение и украинизация на Кубани в 1917—1932 гг. Краснодар, 2010;
 4. Роздобутько І. Асиміляція через кров. Розстріляне Відродження на Донщині // День. 2023, 24 лип.

Бібліографічний опис:

Північно-Кавказький український науково-дослідний інститут / А. М. Авраменко // Енциклопедія Сучасної України [Електронний ресурс] / Редкол.: І. М. Дзюба, А. І. Жуковський, М. Г. Железняк [та ін.] ; НАН України, НТШ. - К. : Інститут енциклопедичних досліджень НАН України, 2024. - Режим доступу: <https://esu.com.ua/article-882314>

2001-2024 © Ця енциклопедична стаття захищена авторським правом згідно з чинним законодавством України ([докладніше](#)).